

Sprawozdanie
z realizacji Gminnego Programu
Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie dla Gminy Borne
Sulinowo na lata 2017-2020
za rok 2018

Borne Sulinowo, 8 marzec 2019 roku

Przemoc w rodzinie to zjawisko zarówno osobiste, jak i społeczne.

Może jej doświadczyć każdy, bez względu na miejsce zamieszkania, wykształcenie, status materialny czy społeczny. W obecnym stanie prawnym istnieje wiele uregulowań zarówno ustawowych, jak i szczególnych, które wpływają na coraz skuteczniejszą ochronę prawną osób doświadczających przemocy w rodzinie. System przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Polsce jest systemem, w którym skorelowano ze sobą wiele różnych działań o charakterze prawnym i administracyjnym, których wspólnym celem jest ochrona osób przed przemocą w rodzinie.

Podstawowymi aktami prawnymi odnoszącymi się do sytuacji osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz określającymi zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U z 2015 poz.1390),
2. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na Lata 2014–2020 przyjęty Uchwałą Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014–2020 (M.P z 2014 poz.445).

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa zadania służb i instytucji, które mają udzielać wsparcia i pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie oraz zasady pracy zarówno z osobami stosującymi przemoc w rodzinie, jak również jej doznającymi. Na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zostało wydane rozporządzenie regulujące kwestie procedury „Niebieskie Karty” oraz obowiązek wydania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o obrażeniach dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Do zadań własnych gminy określonych ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie **należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy rodzinie**, w tym:

1. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
3. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
4. tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

1. Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie to dokument o charakterze operacyjno – wdrożeniowym, jego podstawową rolą jest uszczegółowienie i przełożenie zapisów dokumentu wyższego rzędu na konkretne działania. Wskazuje on w jaki sposób osiągnięte zostaną założone cele, spójne z lokalną strategią. Jasno opisuje kwestie organizacyjne.

Program dla Gminy Borne Sulinowo na lata 2017-2020 został wdrożony Uchwałą Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie nr XXXIII/366/2017 z dnia 30 marca 2017 r.

Głównym celem przyjętego Programu jest :

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz tworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc oraz ochrony ofiar przemocy.

Cele szczegółowe programu obejmują:

1. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
2. Ochronę Ofiar Przemocy w Rodzinie – Zwiększenie Efektywności Pracy z Rodziną z Problemem Przemocy Domowej.
3. Systematyczną Edukację Środowiska Lokalnego
4. Promowanie Efektywnych Sposobów Rozwiązywania Konfliktów w rodzinie oraz Sposobów Radzenia Sobie z Agresją i Złością.

Realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie koordynuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie reprezentowany przez Kierownika we współpracy z Przewodniczącym Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego i w porozumieniu z Burmistrzem Bornego Sulinowa.

Kierownik Ośrodka może przy koordynacji Programu posiłkować się innymi pracownikami podmiotów i instytucji.

Do zasadniczych realizatorów programu należy zaliczyć:

1. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Bornem Sulinowie,
2. Komisję Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bornem Sulinowie,
3. Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Bornem Sulinowie,
4. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie,
5. Komisariat Policji w Bornem Sulinowie,

6. Straż Miejską w Bornem Sulinowie,
7. Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Pierwszy Krok” w Bornem Sulinowie,
8. Poradnię Leczenia Uzależnień w Szczecinku,
9. Poradnię Pedagogiczno – Psychologiczną w Szczecinku,
10. Prokuraturę Rejonową w Szczecinku,
11. Sąd Rejonowy w Szczecinku,
12. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku,
13. Placówki Oświatowe (szkoły),
14. Placówki Służby Zdrowia,
15. Urząd Miejski w Bornem Sulinowie,
16. Organizacje pozarządowe funkcjonujące na terenie gminy.

Gminny **Program** Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie finansowany powinien być:

1. ze środków własnych Gminy Borne Sulinowo w zakresie realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
2. środków pozyskiwanych z różnych źródeł, w tym z dotacji na realizację programów i projektów własnych i zewnętrznych.

Program przewiduje konieczność zbierania przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego z miesięcznym wyprzedzeniem od realizatorów Programu danych dotyczących jego realizacji.

Część danych dotyczących monitoringu Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej będzie przygotowywał samodzielnie w zakresie działań i kompetencji podejmowanych przez Ośrodek. Zgromadzone dane z monitoringu pozwolą na bieżącą ocenę realizacji działań i osiągnięcia zaplanowanych wskaźników Programu.

W roku 2018 Przewodniczący Zespołu otrzymał pisemne informacje ze Szkół, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Punktu Konsultacyjnego dotyczące działań i interwencji przewidzianych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Borne Sulinowo na lata 2017-2020.

Interwencja to opis sposobu realizacji zadania, liczby osób, których interwencje dotyczyły, terminy (dot. interwencji w rozumieniu art. 9 d ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie)

Interwencje dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie odbywają się w oparciu o podejmowanie działania w ramach procedury Niebieska Karta, prowadzonej przez Zespół Interdyscyplinarny.

Poniżej przedstawia się szczegółowe działania interwencyjne w Gminie Borne Sulinowo w 2018 roku w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

1. Liczba zespołów interdyscyplinarnych -1
2. Liczba posiedzeń zespołów interdyscyplinarnych -5
3. Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie: - 33

Ogółem	28				
W tym:					
Kobiety -	25	Mężczyźni	3	Dzieci	0
W tym					
Niepelnosprawne	0		0		0
Starsze	5		0		0

4. Liczba rodzin objętych pomocą zespołów interdyscyplinarnych -29
5. Liczba posiedzeń grup roboczych - 68
6. Liczba spraw związanych z wszczęciem procedury „Niebieskie Karty” – wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” w roku 2018: - 12
7. Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A” przekazanych do przewodniczącego ZI w roku 2018: - 15
8. Liczba formularzy „Niebieska Karta – A” otrzymanych przez przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego w roku 2018- 15 w tym sporządzonych przez :
  - przedstawicieli policji - 7
  - przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej- 7
  - przedstawicieli gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych -0
  - przedstawicieli oświaty -1
  - przedstawicieli ochrony zdrowia –0
9. Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich kart-C”- 12
10. Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich kart-D”- 14
11. Liczba prowadzonych przez zespół interdyscyplinarny postępowań w ramach procedury „Niebieskie Karty” w roku 2018: -29
12. Liczba sprawców przemocy -12
13. Liczba utworzonych przez Zespół Interdyscyplinarny/ Przewodniczącego ZI grup roboczych w roku 2018 - 12
14. Liczba zakończonych postępowań w ramach procedury „Niebieskie Karty” na podstawie:

a)§ 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”: w roku 2018: -17 (ustanie przemocy)

b)§ 18 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”: w 2018 roku: - 1 (brak zasadności podejmowania działań)

Działania podejmowane przez **OPS /ZI** w odniesieniu do różnych kategorii osób uwikłanych w problem przemocy w rodzinie w ramach procedury „Niebieskie Karty”

a) działania podejmowane wobec **ofiar** przemocy w rodzinie:

Liczba osób	Podjęte działania
25	Pomoc psychologiczna, prawna, pedagogiczna, poradnictwo informacyjne i socjalne ,asystentura, monitoring, rozmowy motywujące, pomoc socjalna, posiłki

b) działania podejmowane wobec **sprawców** przemocy w rodzinie:

Liczba osób	Podjęte działania
3	Leczenie odwykowe, poradnictwo socjalne i prawne

1. **Liczba zgłoszeń o powzięciu podejrzenia o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie dokonanych przez OPS (art. 12 ust 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie)**

Instytucja do której Zespół Interdyscyplinarny wysłał zgłoszenie	Liczba dokonanych zgłoszeń przez OPS (ZI)
Policja	0
Prokuratura	3
Sąd	3

2. **Działania edukacyjne** – opis sposobu realizacji zadania, terminy, tematyka działań, liczba osób korzystających z poszczególnych działań.

Na terenie szkół realizowane były zadania programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie poprzez:

- organizację apeli o tematyce przeciwdziałania przemocy, spotkań, pogadanek, prelekcji,
- rozpowszechnianie gazetek szkolnych dot. przeciwdziałania przemocy,

- zapoznanie uczniów z elementami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy, wyświetlanie filmów edukacyjnych,
- przeprowadzanie ankiet w celu diagnozy skali problemu przemocy,
- zwracanie uwagi (kontrola) kto wchodzi do szkoły
- dyżury nauczycieli,
- indywidualne terapie pedagogiczne
- realizacja programu „Bezpieczna Szkoła”.

W dniach 25 maja – 8 czerwca 2018 r. we wszystkich szkołach z terenu gminy Borne Sulinowo zrealizowano program edukacyjny pn. „Bezpieczne Wakacje”. Przedstawiciele Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie również uczestniczyli w realizowanym programie edukacyjnym. Wakacje to dla dzieci i młodzieży okres wypoczynku, poznawania ludzi i zdobywania nowych doświadczeń. Ważne, aby ten czas po powrocie do szkoły był przez nich wspomniany z radością Dzieci i młodzież spędzająca czas wolny w swoich domach, jak również poza miejscem zamieszkania jest narażona na szereg zagrożeń oraz niebezpieczeństw w czasie odpoczynku. Swoboda zachowań młodych osób, większy luz, przebywanie w miejscach wypoczynku bez nadzoru rodziców, a także niewłaściwa opieka i nadzór ze strony opiekunów stanowią jedną z kilku przyczyn nieszczęśliwych zdarzeń, np. wypadków komunikacyjnych, utonięć, przestępstw i wykroczeń popełnionych przez samych nieletnich, jak i na ich szkodę. W związku z powyższym głównym celem realizacji ww. programu była promocja bezpieczeństwa wśród dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem przeciwdziałania uzależnieniom od substancji psychoaktywnych, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz szkolenie z pierwszej pomocy przedmedycznej. Program został przeprowadzony we współpracy Komisariatu Policji w Bornem Sulinowie, Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Komendy Powiatowej Policji w Szczecinku, Ochotniczej Straży Pożarnej w Łubowie i Juchowie, Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Szczecinku, Straży Miejskiej w Bornem Sulinowie oraz Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W dniu 2 października 2018 r w ramach Międzynarodowego Dnia bez Przemocy, pracownicy socjalni, przedstawiciele Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie aktywnie zaangażowali się w organizację happeningu profilaktycznego, w którym borneńska młodzież z Liceum Ogólnokształcącego im. Bohaterów Oflagu II D oraz uczniowie ze Szkoły Podstawowej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego, protestowali przeciwko przemocy. Z przypiętymi do ubrania wstążkami, wyposażeni w transparenty, żółte balony wyruszyli z placu przy Liceum, rozdając

przechodniom po drodze broszurki informacyjne oraz częstując słodyczami. Pochód zakończył się przed budynkiem Urzędu Miejskiego. Tutaj wysłuchano podstawowych informacji na temat przemocy, odpowiedzialności karnej za czyny przemocowe. Młodzież otrzymała informację o tym, gdzie ofiary przemocy mogą szukać pomocy, czyli jak wygląda procedura związana z tzw. „Niebieską Kartą”. Aby się rozgrzać, gdyż pogoda nie oszczędzała, wszyscy uczestnicy marszu zatańczyli Belgijkę.

W 2018 r. od miesiąca kwietnia do października odbyło się szkolenie z zakresu Superwizji dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego. Szkolenie było prowadzone przez Fundację PCPS-Poznańskie Centrum Profilaktyki Społecznej na zlecenie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach realizacji zadania z zakresu zdrowia publicznego wynikającego z Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020. W ramach prowadzonej superwizji członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego mieli okazję do wzajemnej wymiany doświadczeń, przemyśleń, wspólne zastanowienie się nad źródłami trudności, dochodzenie do nowych rozwiązań, umiejętność stawiania, diagnozowania i oddzielania przemocy od konfliktu.

Według definicji przyjętej w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie - **przemoc w rodzinie** należy rozumieć, jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Z psychologicznego punktu widzenia **przemoc w rodzinie** to działanie:

1. Intencjonalne i skierowane przeciwko innym członkom rodziny,
2. Naruszające prawa i dobra osobiste ofiar,
3. Wykorzystujące wyraźną asymetrię sił,
4. Powodujące ból i cierpienie.

Podjęcie ww. działań nie wymaga zgody osoby, która jest dotknięta przemocą w rodzinie.

Zgodnie z art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie, niezwłocznie zawiadamiają o tym Policję lub prokuratora.

Osoby będące świadkami przemocy w rodzinie powinny zawiadomić o tym Policję, prokuratora lub inny podmiot działający na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zasady postępowania z osobą doświadczającą przemocy.

Podczas rozmowy z osobą doświadczającą przemocy należy:

1. Okazać jej szacunek i zrozumienie – decyzja o wezwaniu pomocy jest próbą przeciwstawienia się sprawcy, podejmowaną często w sytuacji skrajnego poczucia zagrożenia.
2. Zapewnić, że jesteście tu, by jej pomóc.
3. Być uważnym na wszystkie sygnały, mogące świadczyć o stosowaniu przemocy, np. ślady pobicia, oznaki lęku, przerażenia, drżenie rąk, brak równowagi emocjonalnej, rozdrażnienie, płacz, apatia.
4. Uważnie wysłuchać relacji z przebiegu zdarzenia.
5. Wyraźnie nazwać to, co ją spotkało przemocą – ważne jest, by osoby dowiedziały się, że to, czego doświadczają jest stosowaniem przemocy, a nie konfliktem, który można rozstrzygnąć, wymuszając na sprawcy obietnicę poprawy.
6. Powiedzieć i okazać, że przemoc w rodzinie uznajemy za poważny problem, że jest ona traktowana przez prawo, jako przestępstwo.
7. Dać im wsparcie i zapewnić, że prawo jest po ich stronie, że mają prawo się bronić, że są miejsca i ludzie, gdzie mogą uzyskać pomoc.
8. Powiedzieć, że nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec innych i że nic nie usprawiedliwia przemocy.
9. Zapewnić ją, że nie jest winna temu, co się stało. Za przemoc odpowiedzialny jest sprawca. Osoby doświadczające przemocy domowej często całymi latami poddawane są przez sprawców specyficznemu „praniu mózgu”, którego celem jest przekonanie ofiar, że to ich wina, że na nic lepszego nie zasługują, że sprowokowały sprawcę.
10. Dostarczyć im konkretnych informacji, gdzie i jaką pomoc mogą uzyskać i zmotywować do skorzystania z oferty pomocowej, pozostawiając im decyzję o czasie i sposobie szukania pomocy, zaznaczając jednak, że im szybciej to zrobią, tym szybciej skończy się cierpienie. Ważne jest pokazanie różnych możliwości pomocowych.

W czasie rozmowy z osobą doświadczającą przemocy nie wolno:

1. Okazywać zniecierpliwienia, irytacji, złości.
2. Stawać po stronie sprawcy przemocy.
3. Namawiać, by pogodziła się z sytuacją.
4. Obciążać jej odpowiedzialnością za to, co się wydarzyło.
5. Okazywać lekceważenia wobec faktu stosowania przemocy.
6. Odmawiać pomocy do czasu, gdy nie złoży doniesienia o przestępstwie.

7. Mówić jej, że musi sama sobie poradzić.
8. Podważać wiarygodności ofiar.
9. Namawiać do zmiany zachowania, jako gwarancji ustania przemocy.
10. Obarczać ją odpowiedzialnością za to, co się stanie ze sprawcą po ujawnieniu przemocy.

Podczas rozmowy z dzieckiem doświadczającym przemocy w rodzinie, dziecko powinno dowiedzieć się, że:

1. To, co się stało nie jest jego winą.
2. To, co się stało jest złem, ale można to zmienić.
3. Żaden dorosły nie ma prawa go krzywdzić.
4. Takie zachowanie dorosłych nie jest w porządku.
5. Wierzymy mu i potrafimy pomóc.
6. Chcemy udzielić mu wsparcia.

Z dzieckiem rozmawiają jedynie specjaliści, np. psycholog.

Institucje udzielające wsparcia na terenie Gminy Borne Sulinowo :

1. Zespół Interdyscyplinarny przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie ul. Lipowa 6, Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego-Rafał Turlej *tel. 94 37 331 83*
2. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie ul. Lipowa 6, (pracownicy socjalni) *tel. 94 37 331 83*
3. Punkt Konsultacyjny (pomoc psychoterapeuty) ul. Lipowa 6 78-449 Borne Sulinowo
4. Komisariat Policji w Bornem Sulinowie ul. Bolesława Chrobrego 2 *tel. 94 375 34 51*
5. Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Aleja Niepodległości 6 –Inspektor ds. Uzależnień *tel. 94 37 341 22*
6. Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej ul. Orła Białego 5 *tel. 94 37 331 16*
7. Punkt Konsultacyjny ul. Szpitalna 3 (budynek Miejskiej Biblioteki Publicznej) wsparcie psychologiczne , terapeutyczne – Terapeuta ds. uzależnień
8. Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Pierwszy Krok” ul. Szpitalna 3 (budynek Miejskiej Biblioteki Publicznej) wsparcie psychologiczne, terapeutyczne – Terapeuta ds. uzależnień, grupy wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

Institucje udzielające wsparcia na terenie Powiatu Szczecineckiego:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku ul. Wiatraczna 1 *tel. 94 71 371 11*
2. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Szczecinku ul. Wiatraczna 1 *tel. 94 37 217 88, 724 752 770*

3. Zespół Kuratorów Rodzinnych- Sąd Rejonowy ul. Bohaterów Warszawy 42
tel. 94 37 308 52
4. Zespół Kuratorów dla Dorosłych –Sąd Rejonowy ul. Bohaterów Warszawy 42
tel. 94 37 308 16
5. Punkt konsultacyjny ds. przemocy domowej w Szczecinku ul 9-go Maja 12
el. 94 37 440 28
6. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Szczecinku ul. Wiatraczna 1
tel. 94 37 437 22
7. Komenda Powiatowa Policji w Szczecinku ul. Polna 25 tel. 94 37 535 05

Krajowe telefony zaufania i strony www:

- ***Niebieska Linia 801 12 00 02***

To telefon dla osób, które są ofiarami przemocy w rodzinie lub mają informacje o osobach doświadczających takiej przemocy w swoich domach. Połączenie z numerem 801 12 00 02 jest płatne tylko za pierwszy impuls, według stawek operatora. Linia jest czynna od poniedziałku do soboty, w godzinach od 8⁰⁰ do 22⁰⁰ oraz w niedziele i święta w godzinach od 8⁰⁰ do 16⁰⁰; **strona internetowa www.niebieskalinia.info**

- ***Poradnia Telefoniczna „Niebieskiej Linii” 226687000***

Poradnia działa w dni powszednie w godzinach 12⁰⁰ - 18⁰⁰ oraz w soboty i niedziele w godzinach 10⁰⁰ - 16⁰⁰; dyżury pełnią przeszkoleni specjaliści: psychologzy i prawnicy.

- ***Całodobowy telefon zaufania dla kobiet doświadczających przemocy 600 070 717***

Fundacja Centrum Praw Kobiet uruchomiła całodobowy telefon interwencyjny dla kobiet doświadczających różnych form przemocy.

- ***Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży 116 111***

Telefon prowadzi Fundacja 'Dzieci Niczyje' <http://www.116111.pl> czynny cały tydzień, w godzinach 12⁰⁰ - 20⁰⁰, połączenie bezpłatne. Numer 116 111 jest linią anonimową (dzwoniąc nie trzeba podawać swojego imienia, nazwiska, ani adresu zamieszkania, a numer 116 111 nie jest widoczny w rachunku za telefon, ani na billingu). Połączenia z telefonów komórkowych i stacjonarnych są bezpłatne. Linia jest czynna od poniedziałku do piątku, w godzinach od 12⁰⁰ do 20⁰⁰. Telefon jest przeznaczony dla dzieci i młodzieży w wieku od 7 do 18 lat. mających kłopoty w domu, w szkole, z rodzicami, czy rówieśnikami. Strona internetowa <http://www.116111.pl>

- ***Bezpieczeństwo w Internecie 800 100 100***

Telefon prowadzi Fundacja „Dzieci Niczyje”. Adresatami pomocy są młodzi użytkownicy nowych technologii, a także rodzice i profesjonaliści. Problemy, w jakich pomaga zespół helpline.org.pl: cyberprzemoc, uzależnienie od internetu i komputera, nieuprawniony dostęp

do skrzynki e-mail itp. czynny: poniedziałki - piątki w godzinach 12⁰⁰ - 18⁰⁰. [adres strony
www: http://www.helpline.org.pl/](http://www.helpline.org.pl/)

- **Policyjny Telefon Zaufania 800 156 032**

2. Punkt Konsultacyjny dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie

---

W związku z licznymi zgłoszeniami –25 osób otrzymało wsparcie psychologiczne w ramach 144 godzin terapeutycznych, w tym:

1. 55 godzin przeznaczono na indywidualną krótkoterminową psychoterapię dla 8 osób;
2. 13 godzin wykorzystano w ramach interwencji kryzysowej i konsultacji psychoedukacyjnych dla 11 osób;
3. 76 godzin przeznaczone zostało na długoterminową terapię dla 8 osób, w tym 29 godzin dla dwóch małżeństw ;
4. część z tych osób (6 i jedno małżeństwo) kontynuuje psychoterapię w roku 2019 w miarę możliwości limitowych.

Wymienione osoby uczestniczyły w procesie zmiany , w trakcie którego otrzymały ukierunkowanie i wiedzę w zakresie :

- mechanizmów obronnych i przemocowych (ofiara-kat),
- zachowań manipulacyjnych,
- rodzajów osobowości (zależne, uległe), poczucia krzywdy, przymusu, poczucia winy, kontroli zewnętrznej i wewnętrznej.

Świadomość siebie, trening asertywności, dążenie do osiągnięcia poczucia bezpieczeństwa i stabilizacji, priorytety i wartości życiowe: to **główne zadania i zamierzenia do osiągnięcia przez osoby dotknięte przemocą.**

Osoby objęte pomocą i wsparciem psychologicznym otrzymały również niezbędną wiedzę w zakresie radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, zdobyły umiejętność korzystania z różnych instytucji służących pomocą i wsparciem w chwili zagrożenia, a także nabyły niezbędne **umiejętności do w miarę zdrowego funkcjonowania w społeczeństwie.**

3. Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych

Został powołany 8 kwietnia 2011 r. Zarządzeniem nr 31/2011 Burmistrza Bornego Sulinowa. Skład Zespołu liczy 15 osób (przedstawiciele pomocy społecznej, powiatowego centrum pomocy rodzinie, policji, urzędu miejskiego, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, służby zdrowia, Sądu, organizacji pozarządowych i pedagogów). Zespół Interdyscyplinarny podejmuje działania skierowane do rodzin znajdujących się w kryzysie,

niewydolnych wychowawczo i ukierunkowane są na rozwiązanie konkretnego problemu rodzinie. Celem Zespołu jest działalność profilaktyczna i pomoc rodzinie w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych

Adresatami działań podejmowanych przez Zespół Interdyscyplinarny są:

- rodziny w których zdarzają się przypadki stosowania przemocy wobec dziecka lub współmałżonka,
- rodziny, w których dzieci są zaniedbane i pozbawione należytej opieki,
- rodziny, w których nadużywa się alkohol lub inne używki,

Uruchomienie pracy Zespołu może nastąpić w wyniku reakcji na:

- prośbę rodzica lub innych dorosłych członków rodziny,
- prośbę dziecka,
- informacje uzyskane od członków społeczności lokalnej, informacje uzyskane z placówek oświatowych, informacje innych służb.
- informacje anonimowe.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „**Niebieskiej Karty**” i nie wymaga zgody osoby pokrzywdzonej.

Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego

Zespół ma za zadanie m.in. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mającym na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym i inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie. Konieczne jest opracowanie i realizacja indywidualnych planów pomocy i inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc, a następnie monitorowanie sytuacji w tych rodzinach. Do zadań zespołu należy również dokumentowanie podejmowanych działań, a także ich efektów.

Zespół swoje zadania związane bezpośrednio z pomocą osobom pokrzywdzonym realizuje poprzez grupy robocze. Grupy robocze są tworzone przez Przewodniczącego Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Skład grupy roboczej uzależniony jest od występujących problemów oraz struktury rodziny.

Zespół realizuje zadania określone w art. 9 b ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie **głównie** poprzez:

- upublicznianie dostępu do informacji i rozpowszechnianie informacji o przemocy i jej przeciwdziałaniu za pomocą tablicy informacyjnej w siedzibie MGOPS i stronie internetowej OPS
- dokształcanie-podnoszenie kwalifikacji członków Zespołu Interdyscyplinarnego

- pogadanki, spotkania, wykłady profilaktyczne n/t przemocy w szkołach,
- zwiększanie dostępności do pomocy specjalistów tj. prawnika, psychologa, terapeutę pracownika socjalnego
- pracę socjalną z osobami doświadczającymi przemocy
- kierowanie osób stosujących przemoc na leczenie odwykowe

Zespół interdyscyplinarny i grupy robocze, oraz inne podmioty wymienione w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w zakresie „Niebieskiej Karty” przestrzegają następujących zasad:

1. procedurę „Niebieskiej Karty” wszczynają w każdym przypadku, w którym zaistnieje podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie;
2. procedurę „Niebieskie Karty”, poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta-A” wszczynają podmioty wymienione w art. 9 d ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
3. do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” zobowiązane są wszystkie jednostki organizacyjne pomocy społecznej wymienione w art. 6 pkt. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
4. uprawnienia do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” nie posiadają specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
5. podjęcie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby, która jest dotknięta przemocą w rodzinie (art. 9 d ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie);
6. pracę nad indywidualnym przypadkiem rozpoczyna się od dokładnej diagnozy sytuacji osoby doznającej przemocy i jej rodziny;
7. rozmowę z osobą doznającą przemocy przeprowadza się w warunkach gwarantujących jej poszanowanie godności oraz poczucie bezpieczeństwa, rozmowa nie może mieć charakteru przesłuchania;
8. indywidualny plan pomocy powstaje we współpracy z osobą doznającą przemocy w rodzinie, jako odpowiedź na potrzeby tej osoby oraz na każdym etapie jest z nią uzgadniany. Obejmuje on działania skierowane zarówno do niej samej, jak i do całej rodziny;
9. wszelkie zmiany w indywidualnym planie pomocy powinny być dokumentowane;
10. osoba doznająca przemocy w rodzinie powinna być czynnym uczestnikiem i realizatorem planu pomocy oraz uzyskać wszelkie niezbędne formy wsparcia i pomocy, adekwatne do sytuacji, w jakiej się znajduje;
11. wszystkie działania prowadzone przez członków grupy roboczej w ramach procedury „Niebieskie Karty” są dokumentowane (art. 9 b ust. 3 oraz art. 9 d ust. 3 ustawy

o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a także § 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”);

12. prowadzona dokumentacja jest odpowiednio zabezpieczona, w sposób uniemożliwiający wgląd osób trzecich;
13. oświadczenie złożone przez osobę doznającą przemocy w rodzinie o ustaniu zachowań przemocowych sprawcy, bez przeprowadzenia wnikliwej diagnozy i analizy sytuacji w rodzinie, nie może stanowić podstawy do zakończenia procedury „Niebieskie Karty”;
14. zakończenie procedury „Niebieskie Karty” następuje wyłącznie w przypadku okoliczności opisanych w § 18 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” i wymaga udokumentowania w formie protokołu podpisanego przez przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego oraz powiadomienia podmiotów uczestniczących w procedurze.
15. informacje uzyskane podczas realizacji procedury „Niebieskie Karty” podlegają szczególnej ochronie. Oznacza to że można odmówić osobie stosującej przemoc w rodzinie prawa wglądu do danych, czy otrzymywania kopii dokumentów. Zgodnie z art. 73 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego „strona ma prawo wglądu w akta sprawy, sporządzania z nich notatek, kopii lub odpisów (...)”. Zespół interdyscyplinarny i grupa robocza nie są jednak organami administracji publicznej, a same „Niebieskie Karty” nie są procedurą postępowania administracyjnego, więc przepis ten nie ma w tym przypadku zastosowania.

Dodatkowo, biorąc pod uwagę specyfikę zjawiska przemocy i jej mechanizmy, prawdopodobnym może być, że sprawca przemocy może wpływać na osobę, która ujawniła fakt, że stosuje on przemoc w rodzinie. W takiej sytuacji warto rozważyć zapisy art. 34 Ustawy o ochronie danych osobowych, które stanowią, iż **„administrator danych odmawia osobie, której dane dotyczą, udzielenia informacji, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1-5a, jeżeli spowodowałoby to zagrożenie (...) życia i zdrowia ludzi lub bezpieczeństwa i porządku publicznego” albo „istotne naruszenie dóbr osobistych osób, których dane dotyczą, lub innych osób (art. 34 ust. 2 i 4);**

Analiza zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie wykonywanych przez samorząd gminny w 2018 roku pozwala stwierdzić, że zadania, o których mówi ustawa o przeciwdziałaniu przemocy są realizowane na bieżąco, z dużą wrażliwością osób zaangażowanych w pracę na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, szkole czy środowisku.

W Gminie Borne Sulinowo jest opracowany, przyjęty oraz realizowany i koordynowany Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2020.

Aktualna ocena realizacji Programu pozwala stwierdzić, że niemal wszystkie znaczące podmioty i jednostki w Gminie prowadzą działania na rzecz profilaktyki przemocy.

Prowadzone jest także **poradnictwo i interwencja** w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Utworzony w roku 2011 w Gminie Borne Sulinowo Zespół Interdyscyplinarny funkcjonuje coraz sprawniej.

Na przeciwdziałanie przemocy nie zostały w budżecie Gminy na rok 2018 zaplanowane środki finansowe. Wszelkie działania są finansowane ze środków OPS i Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bornem Sulinowie.

Sprawozdanie przedkłada: